

На основу члана 7 Одлуке о накнади за заштиту и унапређење животне средине Града Ниша ("Службени лист Града Ниша", бр.53/09) и члана 39 Пословника о раду Градског већа Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр.101/08, 4/09 и 58/09),

Градско веће Града Ниша, на седници одржаној, дана 19.05.2011. године, доноси

ПРОЈЕКАТ

КОНТРОЛНОГ МОНИТОРИНГА НИВОА НЕЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ, ФОРМИРАЊЕ МАПА ЕЛЕКТРОМАГНЕТНО УГРОЖЕНИХ ПОДРУЧЈА И ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА ЗА ИЗРАДУ КАТАСТРА ИЗВОРА НЕЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НИША ЗА 2011/2012. ГОДИНУ

I. ОСНОВЕ ПРОГРАМА

Град Ниш као јединица локалне самоуправе је субјект система заштите животне средине и у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђује мониторинг.

Контрола и праћење нивоа нејонизујућих зрачења може се вршити за нискофреквентна подручја, која потичу од извора нејонизујућих зрачења – трансформаторских станица и високофреквентна подручја, која потичу од извора нејонизујућих зрачења – радио базних станица мобилне телефоније у зонама повећане осетљивости.

Мониторинг као део јединственог информационог система животне средине, представља континуалну контролу и праћење стања животне средине испитивањем и оцењивањем индикатора стања.

Мониторинг нивоа нејонизујућих зрачења врши се мерењем и прорачуном нивоа електромагнетног поља у задатим областима животне средине, утврђивањем просторне расподеле емитоване електромагнетне енергије, поређењем добијених резултата са важећим прописима, квалитативним изражавањем утицаја постојећег нивоа зрачења на становништво, евидентирањем свих значајних извора електромагнетног зрачења по битним параметрима и анализом њиховог утицаја у оквиру програма мониторинга.

I. 1 Садржај мониторинга нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини

Мерни локалитети

За потребе реализације Пројекта контролног мониторинга нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, формирање мапа електромагнетно угрожених подручја и прикупљање података за израду катастра извора нејонизујућих зрачења на територији града Ниша за 2011/2012, а у циљу формирања мапа електромагнетно угрожених подручја, лоцирања потенцијалних места у којима вредности електромагнетног зрачења премашују прописане границе излагања нејонизујућим зрачењима потребно је приступити мерењу нивоа електромагнетног зрачења.

Ради добијања вредности и оцене степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини, потребно је вршити контролно мерење нивоа електромагнетног зрачења извора нејонизујућих зрачења у:

- ❖ **НИСКОФРЕКВЕНТНОМ ПОДРУЧЈУ** - трансформаторских станица и надземних електроенергетских водова за пренос или дистрибуцију електричне енергије на **9 мерних локалитета**;

Мерни локалитети за трансформаторске станице – ТС и далеководе:

Ред.б р.	Мерни локалитет	Локација високофреквентног извора
1.	M ₁	ТС на путу за Матејевац у близини надвожњака насеља Чалије
2.	M ₂	ТС код ОШ „Свети Сава“
3.	M ₃	Далековод испред фабрике „Нисал“ Бул. Св.Цара Константина
4.	M ₄	ТС код ОШ „Бранко Миљковић“
5.	M ₅	ТС у ул. Игманској
6.	M ₆	Далековод код ресторана“Видиковац“
7.	M ₇	Далековод у насељу према Доњем Међурову
8.	M ₈	ТС у насељу „Ратко Јовић“
9.	M ₉	ТС у насељу „Никола Тесла“

❖ **И ВИСОКОФРЕКВЕНТНОМ ПОДРУЧЈУ** - радио базних станица мобилне телефоније у зонама повећане осетљивости на **16 мерних локалитета**;

У оквиру мерних локалитета избор мерних тачака биће вршен тако да омогући најбољу оцену нивоа електромагнетног зрачења и утицај на становништво и животну средину. Изабраним мерним тачкама неопходно је да се обухвате:

- Подручја стамбених зона у којима се особе могу задржавати и 24 сата дневно;
- Школе, домови, предшколске установе, породилишта, болнице, туристички објекти, дечија игралишта и др.

Пројекат мониторинга нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини на територији града Ниша за 2011/2012. годину обухвата следеће општине, мерне локалитете и мерне тачке:

ОПШТИНА	Мерни локалитет	Локација радио-базне станице	МЕРНЕ ТАЧКЕ
М Е Д И Ј А Н А	Л ₁	„NI-Hitna pomoć - NI73/NIH73/NIU73“ GSM/DSC/UMTS ул.Војислава Илића бб	
	Л ₂	„NI-Merkator-NI60, NIH60, NIU60-Niš“ Византијски булевар бр.1	
	Л ₃	„Ниш_18“ ул.Бранка Крсмановића бр.51	
	Л ₄	NI4010 NI_Водовод ул.Ђердапска	
	Л ₅	Булевар Св. Цара Константина једна станица са десне стране пута према Н. Бањи и две станице у насељу „Брзи Брод“	

ОПШТИНА	Мерни локалитет	Локација радио-базне станице	МЕРНЕ ТАЧКЕ
Ц Р В Е Н И К Р С Т	Л ₆	„Ниш – Комрен“, NI53 Горњи Комрен	
	Л ₇	„NI 4004 NI Сечаница“ Централни део села Сечаница	
	Л ₈	Булевар 12. фебруар десна страна иза семафора код аутобуске станице	

ОПШТИНА	Мерни локалитет	Локација радио-базне станице	МЕРНЕ ТАЧКЕ
П А Л И Л У Л А	Л ₉	Базна станица код топлане „Југ“ ул. Бранка Радичевића	
	Л ₁₀	„NI4063 NI_Leskovačka“, ул.Милентија Поповића бб	
	Л ₁₁	„NI4095 NI_Novo Selo“, ул.Топлички партизански одред бр.99, Ново Село	
	Л ₁₂	NI4064 NI_Мокрањчева ул.Мокрањчева бр.2	
	Л ₁₃	„НИ – Пивара – НИ 67“, ул. Игманска бб	

ОПШТИНА	Мерни локалитет	Локација радио-базне станице	МЕРНЕ ТАЧКЕ
П А Н Т Е Л Е Ј	Л ₁₄	NI 4058 NI_ Пантелеј Прилаз ул. Косовке девојке,	
	Л ₁₅	Горњи Матејевац, код цркве Св. Петра	

ОПШТИНА	Мерни локалитет	Локација радио-базне станице	МЕРНЕ ТАЧКЕ
Н И Ш К А Б А Њ А	Л ₁₆	NI4122 NI_ Сићево, на к.п. бр.2084 КО Сићево	

Мерне тачке у оквиру сваког локалитета одредиће овлашћена организација за спровођење мониторинга.

Динамика мерења и мерни интервали

Према Пројекту мониторинга нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини за период 2011/2012.године, у нискофреквентном подручју вршиће се мерење нивоа нејонизујућих зрачења која потичу од трансформаторских станица и електроенергетских водова и у високофреквентном подручју вршиће се мерења нивоа нејонизујућих зрачења која потичу од извора нејонизујућих зрачења у зонама повећане осетљивости - радио базних станица мобилне телефоније.

Месечна динамика подразумева дефинисање постојећег стања нивоа електромагнетног зрачења на 16 мерних места у оквиру дефинисаних мерних локалитета, што укупно износи 25 мерења нивоа електромагнетног поља са оценом стања и утицаја на становништво и животну средину.

Параметри мониторинга, методе мерења и прорачуна

На мерним местима мониторинг нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини има за циљ одређивање вредности јачине електричног поља E (V/m), просторну расподелу, односно временски променљивог електромагнетног поља и референтни гранични нивои излагања становништва електричним, магнетским и електромагнетским пољима различите фреквенције које прописује Правилник о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Службени гласник РС“бр.104/09).

Сва мерења и тумачење добијених резултата потребно је урадити у складу са горе наведеним Правилником.

Мониторинг нивоа нејонизујућих зрачења врши се мерењем или прорачуном нивоа електромагнетног поља у задатим областима животне средине уз обавезну примену метода мерења и прорачуна важећих домаћих или међународних стандарда, и то:

- За нискофреквентно подручје – CEI IEC 61786;
- За високофреквентно подручје – CEI IEC 61566;
- Стандард о испитивању утицаја на излагање становништва нејонизујућим зрачењима – CENELEC EN 50413: 2008.

I.2 Циљеви мониторинга нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини

Циљеви мониторинга нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, на дефинисаним локацијама на територији града Ниша су:

1. Утврђивање реалног стања нивоа електромагнетског зрачења и просторне расподеле емитоване електромагнетске енергије на основу мерења електромагнетског зрачења, преко вектора интензитета електричног поља;
2. Квантитативно приказивање утицаја постојећег нивоа зрачења на окружење и људе који у њему бораве, поређењем добијених резултата са важећим прописима у домену заштите људства и животне средине од нејонизујућих зрачења;
3. Утврђивање степена угрожености животне средине који је последица нејонизујућих зрачења;
4. Добијање потребних резултата и информација ради могућности превентивног деловања у циљу заштите здравља људи и заштите животне средине као и могућност информисања јавности о резултатима мерења;
5. Утврђивање и примена мера и услова заштите од нејонизујућих зрачења у животној средини;
6. Формирање мапа електромагнетно угрожених подручја на територији града Ниша;
7. Спровођење надзора и контроле примене мера заштите од нејонизујућих зрачења у животној средини;
8. Сагледавање проблема - одређивање локације за постављање радио базних станица и уградња ових локација и локација постојећих извора нејонизујућих зрачења у планове при просторном уређењу нових и реконструкцији постојећих насеља и подручја.

II ФАЗЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Реализација Пројекта мониторинга нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини на територији града Ниша за 2011/2012 годину обухвата три фазе:

I фаза – Доношење Пројекта мониторинга нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини на територији града Ниша за 2011/2012 годину, од стране Градског већа града Ниша;

II фаза – Избор организације за реализацију Пројекта и потписивање уговора.

III фаза - Реализација Пројекта од стране изабране овлашћене стручне организације.

III. ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Мониторинг нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини на мерним местима одређеним овим Пројектом финансираће се из средстава (део), предвиђених

Одлуком о буџету града Ниша за 2011. годину из средстава буџетског фонда за заштиту животне средине ("Службени лист града Ниша", бр.92/10), раздео 3; глава 3.8.; функција 560; позиција 216, економска класификација 424 – специјализоване услуге, у износу, 1.000.000,00 од укупно намењене апропријације у износу од 52.922.000,00 динара.

Програм објавити у „Службеном листу Града Ниша“.

Број: 489-8/2011-03
У Нишу, 19.05.2011. године

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НИША

Председник

мр Милош Симоновић

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

У члану 7 Одлуке о накнади за заштиту и унапређење животне средине града Ниша ("Службени лист града Ниша", бр.53/09), дефинисано је да Градско веће града Ниша, доноси Програме за сваку календарску годину, на предлог надлежне Управе за заштиту животне средине, који ће се финансирати из средстава буџетског фонда.

Град као јединица локалне самоуправе је један од субјеката система заштите животне средине са обавезом чувања и унапређења животне средине.

Заштита животне средине уређује се Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр.135/04 и 36/09) и посебним законима.

Законом о заштити о заштити животне средине члан 32 одређује да се заштита од зрачења спроводи применом система мера којима се спречава угрожавање животне средине и здравље људи од дејства зрачења која потичу из јонизујућих и нејонизујућих извора.

У складу са наведеним Законом о заштити животне средине члан 69 и 70, мониторинг се врши мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, између осталих и нејонизујућег зрачења.

Законом о заштити од нејонизујућег зрачења („Сл. гласник РС“, бр.36/09), члан 4 тачка 9 дефинише као једну од мера контролу степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини и контролу спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења.

Циљ реализације овог Пројекта је добијање потребних резултата и информација ради могућности превентивног деловања у циљу заштите здравља људи и заштите животне средине као и могућност информисања јавности о резултатима мерења у складу са чланом 4 тачка 12 наведеног закона.

Добијени резултати се такође примењују у поступку планирања мера заштите и користе у изради стратешке процене утицаја на животну средину при изради одговарајуће планске документације.

Пројекат мониторинга стања нивоа нејонизујућег зрачења на територији града Ниша за 2011/2012 годину, доноси Градско веће града Ниша, а финансирање Пројекта одобрава Градоначелник града Ниша.

Н А Ч Е Л Н И К
УПРАВЕ ЗА ПРИВРЕДУ, ОДРЖИВИ РАЗВОЈ
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Драган Карличић, дипл. правник